

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **xxxxx**

proti

žalovanému: **Ministerstvo obrany**
sídlem Tychonova 221/1, Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí ministra obrany ze dne 15. listopadu 2019, čj. MO 295499/2019-8694

takto:

I. Rozhodnutí ministra obrany ze dne 15. listopadu 2019, čj. MO 295499/2019-8694, a rozhodnutí ředitele Vojenského zpravodajství ze dne 20. srpna 2019, čj. 63-11/2018-4730, ve výroku I., jsou nicotná.

II. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 3 000 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

[1] Žalobce napadl shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno prvostupňové správní rozhodnutí (konkretizované ve výroku rozsudku), jímž bylo rozhodnuto tak, že žalobce (I.) nemá právo na náhradu škody ve výši xxxx Kč s příslušenstvím za ušlý zisk v hodnotném příplatku, platovém stupni a příplatku za vedení, a že (II.) nemá právo na zahrnutí částky xxxx Kč do svého příjmu za rok 2015, ani na přepočítání a nové stanovení výsluhových náležitostí a doplacení rozdílu, počínaje

dnem 1. 1. 2016. Toto rozhodnutí bylo rozhodnutím ministra obrany ze dne 11. 9. 2018, č. j. MO 233709/2018-8694, zrušeno pro nepřezkoumatelnost a věc byla prvoinstančnímu orgánu vrácena k dalšímu řízení. Ředitel Vojenského zpravodajství rozhodnutím ze dne 20. 8. 2019, č. j. 63-11/2018-4730, rozhodl stejně jako ve svém předcházejícím rozhodnutí. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že platové poměry žalobce odpovídaly jeho tehdejšímu služebnímu zařazení, platebním výměřům i vydaným personálním rozkazům; tyto akty nebyly zrušeny a je proto u nich presumována jejich zákonnost. Pokud tedy byl vyplácený plat žalobce s těmito akty v souladu, nelze hovořit o nesprávném úředním postupu. Ve správním řízení a vydaném rozhodnutí byl uplatněný nárok posuzován podle příslušných ustanovení zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 221/1999 Sb. nebo zákon“).

[2] Žalobce podal žalobu původně k Okresnímu soudu v Mostě dne 27. 8. 2015, a domáhal se po žalované České republice – Ministerstvu obrany: (a) zaplacení xxxx Kč s příslušenstvím, jakožto „ušlého zisku“ na hodnotním příplatku, platovém stupni a příplatku za vedení, z titulu nezákonného (úředního) postupu, respektive nezákonného rozhodnutí tehdejší žalované, (b) zaplacení xxxxx Kč, jakožto zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou a morální újmu a diskriminaci plynoucí ze shora uvedeného jednání tehdejší žalované, (c) uložení povinnosti tehdejší žalované zahrnout prostřednictvím Vojenského úřadu pro sociální zabezpečení do příjmů žalobce za rok 2015 částku xxxx Kč a na tomto základě přepočítat a nově stanovit „výsluhové náležitosti“ žalobce a vzniklý rozdíl, počínaje dnem 1. 1. 2016, žalobci doplatit; rozšířením žaloby se žalobce dále (d) domáhal, aby bylo tehdejší žalované a řediteli Vojenského zpravodajství uloženo se žalobci omluvit. Obvodní soud pro Prahu 6 (jemuž byla žaloba postoupena) usnesením ze dne 5. 10. 2017, č. j. 9 C 193/2016 - 31, řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci tohoto usnesení bude věc, pokud jde o žalobní nároky ad a) až c), postoupena ministru obrany. Výrokem ad III. obvodní soud nepřipustil změnu žaloby, spočívající v jejím rozšíření [ad bod d) výše] a rozhodl dále o nákladech řízení (výrok IV.). K odvolání tehdejší žalované Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 1. 2018 č. j. 11 Co 462/2017 - 43, usnesení obvodního soudu změnil tak, že se řízení, pokud jde o žalobní nárok ad b) nezastavuje a v tomto rozsahu se věc nepostupuje ministru obrany; ve zbytku bylo (s výjimkou výroku o nákladech řízení) usnesení obvodního soudu potvrzeno. Usnesením odvolacího soudu tak došlo k pravomocnému zastavení řízení v rozsahu žalobních nároků a) a c) s tím, že v tomto rozsahu bude věc postoupena k dalšímu řízení ministru obrany. Odvolací soud aproboval názor obvodního soudu, že žalobní nároky a) a c) mají svůj původ ve služebním poměru žalobce, který je vztahem veřejnoprávním, a tedy spory z něj povstale nepředstavují spor z právních vztahů uvedených v § 7 o. s. ř.

[3] Zdejší soud žalobu postoupil s návrhem zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb. k rozhodnutí, že k projednání nároku jsou příslušné soudy rozhodující v občanském soudním řízení.

[4] Zvláštní senát svým usnesením ze dne 17. ledna 2022, čj. Konf 32/2021-9, návrh zdejšího senátu odmítl. V odůvodnění mj. konstatoval, že se v daném případě nejedná o kompetenční konflikt, neboť nárok žalobce byl v příslušném správním řízení věcně projednán a tak o něm bylo rozhodnuto.

[5] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[6] Podle ust. § 112 zákona č. 221/1999 Sb.: *„Za škodu způsobenou vojákovvi při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby porušením právní povinnosti odpovídá stát.“*.

[7] K uplatněnému nároku na zaplacení částky xxxx Kč s příslušenstvím soud posoudil věc následovně.

[8] Zákon č. 221/1999 Sb. upravuje jednotlivé typy nároků na náhradu škody, která vznikla vojákovvi z povolání, a to ve svých ustanoveních. Při této koncepci je však vždy nutné posuzovat vzniklou škodní událost posuzovat podle ust. § 112 tohoto zákona, tedy musí dojít k porušení právní povinnosti, a zároveň musí jít o nějaký typ náhrady škody státu způsobenou vojákovvi podle dalších ustanovení tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že služební funkcionář jako správní úřad může uplatňovat svou zákonnou kompetenci v rozhodování pouze tam, kde to zákon výslovně stanoví, je nutné při posouzení možnosti domáhat se tvrzeného nároku vycházet z toho, že služební funkcionář může projednat pouze nároky výslovně upravené zákonem č. 221/1991 Sb.

[9] V souzené věci služební funkcionáři vycházeli z předpokladu, že žalobce uplatnil nárok podle zákona č. 221/1999 Sb., neboť byli vázáni pravomocným rozhodnutím soudu v občanském soudním řízení, který tímto způsobem uplatněný nárok posoudil. Výslovně vyloučili posouzení nároku podle zákona č. 82/1998 Sb., neboť vycházeli z názoru soudu, nehledě k tomu, že k projednání nároku podle zákona č. 82/1998 Sb. nemají zákonnou pravomoc. Pokud tedy soud dospěl k závěru, že ve věci je příslušný rozhodnout služební funkcionář, pokud ten takto uplatněný nárok projednal, musel tak činit v mezích své pravomoci, a posoudit tak tvrzený nárok podle zákona č. 221/1999 Sb.

[10] Podle názoru soudu se však v dané věci žalobce domáhal jiného nároku, než nároku na náhradu škody podle zákona č. 221/1999 Sb. Je nutné uvést, že žalobce se obrátil na soud rozhodující v občanském soudním řízení, aby ten jím tvrzené nároky projednal a o nich věcně rozhodl. Soud v občanském soudním řízení pravomocným usnesením popřel svou pravomoc o uplatněných nárocích věcně rozhodnout a věc postoupil služebním funkcionářům k rozhodnutí o těchto nárocích. Potud tak služební funkcionáři, vázáni pravomocným rozhodnutím soudu, postupovali v souladu s právem, když nárok posuzovali.

[11] Nicméně, i při respektu k pravomocnému postoupení věci služebnímu funkcionáři soudem v občanském soudním řízení, nelze v daném případě přehlédnout, že žalobce se domáhal nároků, které služební funkcionář nemůže projednávat, neboť k tomu nemá dostatek zákonné kompetence. Tato kompetence se váže pouze k zákonu č. 221/1999 Sb. a nárokům, které se o něj opírají. Tak tomu v daném případě nebylo, neboť žalobce se

domáhá nároků, které sice v hmotněprávním posouzení mohou být nazírány podle tohoto zákona, nejedná se však o nárok na náhradu škody podle tohoto zákona, ale o nárok o náhradu škody podle obecné právní úpravy, tedy zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nezákonným postupem, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 82/1998 Sb.“). Tento zákon nároky rozděluje nejen na nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím (tím je právní situace obdobná zákonu č. 221/1999 Sb.), ale rovněž nesprávným úředním postupem, přičemž tento nárok je koncipován výrazně širěji a není vázán na konstataci nezákonnosti rozhodnutí. Jedná se o obecný nárok vůči státu, nikoliv o nárok podle zákona č. 221/1999 Sb., který jej nikde ve svých ustanoveních neupravuje. Z tohoto důvodu není možné takto tvrzený nárok podřadit pod nárok na náhradu škody podle zákona č. 221/1999 Sb., ale pod obecnou úpravu zákona č. 82/1998 Sb. Pokud by zákonodárce zamýšlel i tyto nároky podřadit pod právní úpravu zákona č. 221/1999 Sb., učinil by tak výslovně i z toho důvodu, že se jedná o právní normu pozdější. Pokud tak neučinil, je podle názoru soudu nutné vycházet z toho, že uplatnění takto tvrzených nároků náleží pouze posouzení podle zákona č. 82/1998 Sb., přičemž jediným orgánem státní moci, který o takto koncipovaném tvrzeném nároku může rozhodnout, je soud v občanskoprávním řízení podle obecných pravidel občanského soudního řízení.

[12] Žalobce svůj nárok vymezil v podané žalobě takto: nárok na náhradu škody způsobenou nesprávným úředním postupem ve výši 176 720 Kč podle zákona č. 82/1998 Sb., což je jiný tvrzený nárok, než nárok na náhradu škody podle zákona č. 221/1999 Sb.

[13] Pokud se tedy žalobce s takto vymezeným žalobním návrhem domáhal rozhodnutí soudu, činil tak po právu, neboť svůj nárok neopírá o porušení povinnosti podle zákona č. 221/1999 Sb., ale o obecnou úpravu nesprávného úředního postupu podle zákona č. 82/1998 Sb. V tomto směru dospěla k témuž závěru rovněž Veřejná ochránkyně práv ve svém stanovisku ze dne 6. května 2015, sp. zn. 111/2015/VOP/IK.

[14] Služební funkcionáři, byť v dané věci byli vázáni pravomocným rozhodnutím soudu rozhodujícím v občanském soudním řízení, rozhodovali věcně o nároku, který žalobce neuplatňoval. Proto měli sami vyvolat kompetenční konflikt, a věc předložit zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., aby ten autoritativně rozhodl. Takové rozhodnutí pak bude závazné jak pro služební funkcionáře, tak pro soudy rozhodující v občanském soudním řízení.

[15] V dané věci tak soud uzavírá, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové v jeho výroku I. považuje za nicotná, proto nicotnost prohlásil i bez návrhu podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. V dalším řízení se tak podaný tvrzený nárok žalobce ocitá v téže situaci, jako po nabytí právní moci rozhodnutí o postoupení věci k projednání služebnímu funkcionáři. Služební funkcionář však o věci rozhodnout nemůže, neboť se jedná o nárok, který nespadá pod jeho zákonnou kompetenci (podle zákona č. 221/1999 Sb.), a musí tak vyvolat kompetenční spor shora uvedený. Vzhledem k tomu, že výrok napadeného rozhodnutí nelze rozdělit (na rozdíl od výroku I. prvostupňového správního rozhodnutí), soud prohlásil nicotnost celého odvolacího rozhodnutí.

[16] K uplatněnímu nároku na zahrnutí částky xxxxx Kč do příjmu žalobce za rok 2015 a přepočítání a nové stanovení výsluhového příspěvku s doplacením rozdílu počínaje dnem 1. 1. 2016 soud uvádí následující.

[17] V tomto směru soud souhlasí s posouzením věci služebními funkcionáři. Pokud byl žalobci stanoven plat v této době v souladu s platovými výměry, které nabyly právní moci, pak se jednalo o zákonný postup, který není možné zpětně měnit. Pokud tak příslušné personální rozkazy nebyly zrušeny, což se v daném případě nestalo, není zde důvod měnit jejich právní účinky ve vztahu k vyplaceným částkám. V tomto směru nebylo možné postupovat jinak, a změna těchto personálních rozkazů ve smyslu změny jejich výroku není tímto způsobem možná, neboť tyto personální rozkazy nebyly žalobou napadeny. Žalobce v podané žalobě tento tvrzený nárok ani nijak blíže nezduodňoval, ani neuvedl, o jaký právní důvod by se měl opírat. Z textu návrhu výroku rozsudku je však patrné, že se domáhal změny zařazení vyplacené částky, nikoliv náhrady škody, což za tohoto procesního stavu není možné. Pokud žalobce v žalobě uváděl, že se domáhá vyplacení rozdílu, pak se jedná o obecné konstatování, které není ani vyčísleno, ani právně charakterizováno jinak, než jako žádost o změnu výše částky zahrnuté do příjmu a výpočtu výsluhových nároků.

[18] Pro přehlednost celé věci soud znovu uvádí, že za nicotný prohlásil ten výrok prvostupňového správního rozhodnutí, který rozhodl o tvrzeném nároku na zaplacení částky na náhradu škody, neboť o tomto nároku není služební funkcionář oprávněn rozhodovat. Druhý výrok prvostupňového správního rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o tom, že žalobce nemá právo na zařazení částky ve výši xxxx Kč do svého příjmu za rok 2015 a přepočítání a nové stanovení výsluhových náležitostí a doplacení rozdílu počínaje dnem 1. 1. 2016, soud považuje za projednaný věcně příslušným orgánem, tímto způsobem byl tento nárok v podané žalobě koncipován, proto jej ponechal bez konstatace nicotnosti.

[19] Ohledně napadeného (odvolacího) rozhodnutí soud uvádí, že zde byl výrok jeden, proto soud musel konstatovat nicotnost celého tohoto rozhodnutí, neboť výrok nelze rozdělit na jednotlivé části. Po nabytí právní moci tohoto rozsudku je procesní situace taková, že služební funkcionář musí vyvolat kompetenční konflikt ohledně nároku na zaplacení částky xxxxx Kč s příslušenstvím, o němž zatím nebylo rozhodnuto (procesně se věc vrací do stavu, že zde je pravomocné rozhodnutí soudu v občanském soudním řízení o postoupení věci k projednání služebnímu funkcionáři). Ohledně zahrnutí částky xxxx Kč do příjmu pak je procesně věc taková, že zůstává v platnosti výrok II. prvostupňového správního rozhodnutí, a vzhledem ke konstataci nicotnosti odvolacího rozhodnutí tak zde zůstává nerozhodnuto odvolání žalobce proti tomuto výroku k ministru obrany.

[20] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před

soudem. Vzhledem k tomu, že ve věci byl úspěšný žalobce, soud mu přiznal náhradu nákladů řízení, které tvoří zaplacený soudní poplatek.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 12. května 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu